

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det foreliggende lovforslag er en uændret genfremsettelse af forslag til arkivlov (L 200), som blev fremsat den 17. april 2002. Lovforslaget blev førstebehandlet den 7. maj 2002, men nåede ikke at blive behandlet færdigt i folketingsåret 2001-2002.

De offentlige arkiver har som deres hovedformål at bevare historisk værdifulde arkivalier og at stille arkivalierne til rådighed for borgere og myndigheder som dokumentation eller til almenkulturelle eller forskningsmæssige formål.

De offentlige arkiver, som består af Statens Arkiver samt af arkiver, der er oprettet og drevet af kommuner, varetager denne opgave først og fremmest ved modtagelse af arkivalier fra offentlige myndigheder og institutioner, men derudover – sammen med en række andre institutioner uden for de offentlige arkiver – gennem indsamling og bevaring af private arkivalier.

Bevaringen af de offentlige myndigheders arkivalier stiller i disse år store krav til de offentlige arkiver. Udviklingen inden for den offentlige forvaltning, herunder især den stigende anvendelse af informationsteknologi, kræver en stadig arkivfaglig udvikling. Digitalt lagrede arkivalier stiller andre krav såvel til bevaringsindsatsen som i forbindelse med, at arkivalierne stilles til rådighed for benyttelse. Imødekommen af disse krav er en forudsætning for, at den moderne forvaltnings elektroniske arkivalier kan bevares og stilles til rådighed for benyttelse som autentisk dokumentation for samfundsudviklingen nu og i fremtiden.

Overgangen til digital forvaltning betyder imidlertid ikke, at den traditionelle bevaringsindsats, der retter sig mod papirarkivalier, kan nedprioriteres eller i den forudseelige fremtid vil gøre sig gældende med mindre vægt. Flertallet af offentlige myndigheder arkiverer stadig dokumentationen for deres sagsbehandling m.v. på papir, og de papirarkivalier, der skabes i dag, vil først skulle afleveres i løbet af 20-30 år.

Arkivlovens formål kan siges at være dobbelt i den forstand, at arkivloven udgør såvel en del af kulturbe-

varingslovgivningen som en del af forvaltnings- eller offentlighedslovgivningen.

Lovforslaget sigter dels mod at tilvejebringe den størst mulige sikkerhed for bevaringen af den arkivaliske dokumentation, der vurderes at være af størst betydning for den fremtidige benyttelse, dels mod at tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte arkivalier uden derved at prisgive oplysninger, der for en kortere eller længere periode fordrer fortrolighed.

De væsentligste ændringer i lovforslaget i forhold til den gældende lov er

- størst mulig ligestilling mellem statslige og kommunale arkivalier
- afleveringspligt til offentligt arkiv for kommunale arkivalier, der er omfattet af lov om personoplysninger
- større åbenhed i adgangen til offentlige arkivalier, herunder
 - nedsættelse af den generelle tilgængelighedsfrist fra 30 til 20 år
 - adgang efter lovens almindelige bestemmelser til kommunale arkivalier, der ikke er afleveret til et offentligt arkiv
 - fastsættelse af overgrænse på 60 år for fristforlængelser, for så vidt angår arkivalier, der ikke indeholder personoplysninger
 - nedsættelse af 80-års tilgængelighedsfristen til 75 år for sager vedrørende enkeltpersoners private og økonomiske forhold, samt sager inden for strafferetsplejen
 - nedsættelse af 80-års tilgængelighedsfristen til 50 år for sager vedrørende myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager m.v. samt statistisk grundmateriale
 - udvidelse af Tilgængelighedsudvalgets virkeområde til at omfatte kommunale arkivinstitutioner og myndigheders tilgængelighedspraksis
- mulighed for kulturministeren til at godkende, at institutioner, der ikke er offentlige arkiver, kan